

ΕΤΟΣ 51ον

31 Αύγουστου 2003

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 35 (2622)

ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ

«Μετά τό δεύτερον καταπέτασμα
σκηνή λεγομένη "Αγια Άγιων»

Η Υπεραγία Θεοτόκος είναι τά "Αγια τῶν Ἅγιων τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, διότι σ' αὐτήν κατοίκισε ὁ Θεός. Ἀπό Αὐτήν πῆρε ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἀκέραια τήν ἀνθρώπινη φύσην καὶ ἔγινε Υἱός Ἀνθρώπου. Ἔτσι ἀνατράπηκαν ὅλα τά δεδομένα τῆς πτώσεως τῶν πρωτοπλάστων καὶ πραγματοποιήθηκε ὁ σκοπός γιά τόν ὅποιο δημιούργησε ὁ Θεός τόν ἄνθρωπο. Τόν δημιούργησε γιά νά γίνει μέτοχος τῆς δόξας Του, ζωντανή εἰκόνα Του μέσα στήν ύπόλοιπη δημιουργία. Η Υπεραγία Θεοτόκος ἀνοίγοντας τό δρόμο γιά τήν πραγματοποίησην αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ἔγινε πράγματι «γέφυρα μεταγουσα τούς ἐκ γῆς πρός οὐρανόν». Οδήγησε τήν κτίση στόν προορισμό της. Ἔνοιξε τούς κρουνούς τῆς ἀγιαστικῆς χάριτος γιά ὅλα τά κτίσματα. Ἔτσι βλέπουμε τή Ζώνη της, τῆς ὁποίας σήμερα ἐορτάζουμε τήν κατάθεση στήν ἀγία Σορό, νά θαυματουργεῖ, ὅπως θαυματουργοῦν τά ιερά Λείψανα τῶν ἄγιων.

Τά θέματα αὐτά ἀπαιτοῦν πίστη, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει πολλής φορές ἀντίδρασην ἀπό τήν ύπερτροφική λογική. Είναι γεγονός ὅτι οι ἄνθρωποι ἀντιμετωπίζουμε συνήθως τά προβλήματά μας μέ δύο τρόπους. Ἐνας είναι ἡ λογική ρεαλιστική μελέτη ὅλων τῶν δεδομένων πού ἀντιλαμβανόμαστε μέ τίς αἰσθήσεις μας καὶ μέ τή σκέψη μας. Ὁ δεύτερος τρόπος είναι ἡ ἀντιμετώπιση καὶ ἐρμηνεία τῶν γεγονότων τῆς ζωῆς μας μέσω τῆς πίστεως. Μέ τήν πίστην, παρά τή δυσανασχέτηση τῆς λογικῆς, προχωροῦμε μπροστά, ύπερβαίνουμε ἐμπόδια, εἰρηνεύουμε τή ζωή μας. Πίστη σημαίνει ἐμπιστοσύνη. Ἐμπιστεύόμαστε, λοιπόν, τούς ἄγιους, τή Θεοτόκο, τούς ἐμπειρότερους ἀπό ἐμάς καὶ ἀκολουθοῦμε τό δρόμο πού μᾶς ὑποδεικνύουν, ὥστε νά πραγματοποιήσουμε τό σκοπό τῆς ζωῆς μας.

Η Σκηνή τοῦ Μαρτυρίου

Πίστη, λοιπόν, χρειαζόμαστε γιά νά προσεγγίσουμε καὶ τά μυστήρια τῆς Θεοτόκου, τά ὁποῖα σέ πολλής περιπτώσεις περιγράφονται μέ συμβολική γλώσσα. Μιά

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (‘Εβρ. θ’ 1-7)

Ἡ Θεοτόκος, τά Ἅγια τῶν Ἅγιών

Ἄδελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας τό τε Ἀγιον κοσμικόν.

Σκηνὴ γάρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ἥ ἥ τε λυχνίᾳ καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἅγια Ἅγιών, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ἥ στάμνος χρυσῷ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ὁάβδος Ἄαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ οἱ πλάκες τῆς διαθήκης, ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερούβιμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἵερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἴματος, δὲ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων.

συμβολική προσέγγιση τοῦ μυστηρίου τῆς Θεοτόκου προβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας μέτο τοπικόν ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, πού ὅριζεται ἀπὸ τὸ τυπικό γιά τίν έօρτήν τῆς κατάθεσης τῆς Τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου. Στὸ ἀνάγνωσμα αὐτὸ ὁ ἀπ. Παῦλος περιγράφει τὰ δύο βασικά μέρη τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου: τά Ἅγια καὶ τά Ἅγια τῶν Ἅγιών. Τά Ἅγια ἦταν ὁ τόπος στόν ὅποιο οἱ Ἱερεῖς τελοῦσαν τὶς θυσίες πού προέβλεπε ὁ νόμος, γι’ αὐτό ὁ τόπος αὐτός πέρασε στὴ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας ὡς σύμβολο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Τά Ἅγια τῶν Ἅγιών μέ τό «χρυσοῦν θυμιατήριον», τὸν Κιβωτό τῆς Διαθήκης, τὴ στάμνα μέ τὸ μάννα, τὴ ράβδο τοῦ Ἄαρὼν καὶ τὶς πιλάκες τῆς Διαθήκης, ἦταν τύπος τοῦ μυστηρίου τοῦ Χριστοῦ. Σ’ αὐτό ἔμπαινε μιά φορά τὸ χρόνο μόνος ὁ Ἀρχιερέας. Ἡταν, δηλαδή, τόπος ἄβατος γιά τὸ λαό καὶ τούς Ἱερεῖς. Σύμφωνα μέ τὴν παράδοση σ’ αὐτὸν τὸν ἄβατο τόπο ὄδηγήθηκε ἡ Θεοτόκος, ὡς τὰ πραγματικά Ἅγια τῶν Ἅγιών τῆς δημιουργίας. Τά Ἅγια τῶν Ἅγιών προτύπωναν τὴ Θεοτόκο. Ὁπότε ἡ εἰσοδός της σ’ αὐτά σήμανε τὴ μετάβαση ἀπό τὴ σκιά τοῦ νόμου στὴν ἀλήθεια.

὾ άνθρωπος Ἐκκλησία

὾ ἄγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἔχει περιγράψει τὴ ζωή τῆς Θεοτόκου μέσα στὰ Ἅγια τῶν Ἅγιών μέ βάσον τὴ δική του ἡσυχαστική ἐμπειρία. Μέσα στὸ Ναό ἡ Παρθένος Μαρία ἔφθασε στὴν καθαρή προσευχή, ἀφοῦ ὑπερέβη τὶς αἰσθήσεις, τὴ φαντασία, τούς πλογισμούς καὶ τὶς ἀντιπήψεις πού δημιουργοῦνται ἀπό αὐτές τὶς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου. Μέ καθαρό, ἀθόλιτο νοῦ ἐνώθηκε μέ τὸ Θεό καὶ ἔγινε τὸ κατάληπτο ὅργανο γιά τὴ σάρκωσή Του.

Ἡ ζωή τῆς Θεοτόκου μέσα στὸ Ναό προβάλλεται ὡς πρότυπο τῆς ἡσυχαστικῆς ζωῆς. Αύτή ἡ ζωή περιγράφεται μέ συμβολική γλώσσα καὶ ἀπό τὸν ἄγιο Μάξιμο, ὁ ὁποῖος συνδέει τὰ μέρη τοῦ χριστιανικοῦ ναοῦ μέ τὸν ἀνθρώπο καὶ τὴν πνευματική του πορεία. Σύμφωνα μέ τὸν ἄγιο Μάξιμο ἡ Ἐκκλησία εἶναι εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου

Μετάφραση της Αποστολικής περικοπῆς

Άδελφοί, εἶχε καί ἡ πρώτη διαθήκη διατάξεις περί τῆς λατρείας καί γνίνον ἀγιαστήριον. Κατασκευάσθηκε δηλαδὴ τὸ πρῶτον μέρος τῆς σκηνῆς, εἰς τό ὅποιον ὑπῆρχε ἡ λυχνία καί ἡ τράπεζα καί οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, τό ὅποιον λέγεται Ἀγια. Υστερα ἀπό τό δεύτερον καταπέτασμα, ἦτο τό μέρος τῆς σκηνῆς, τό ὅποιον ὠνομάζετο Ἀγια Ἅγιων. Ἐκεῖ ὑπῆρχε ἔνα χρυσό θυμιατήριον καί ἡ κιβωτός τῆς διαθήκης, ἡ ὁποία ἦτο ἀπό ὅλα τὰ μέρη σκεπασμένη μὲν χρυσάφι καί μέσα σ' αὐτήν ἦτο ἡ χρυσή στάμνα, πού περιεῖχε τὸ μάννα, ἡ ράβδος τοῦ Ἅαρων, πού εἶχε βλαστήσει, καί αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. Ἐπάνω δέ ἀπό τίν κιβωτόν ἦσαν ἀπαστράπτοντα Χερουβείμ, τά ὁποῖα ἐπεσκίαζαν τό ἰλαστήριον. Γι' αὐτά δέν εἶναι δυνατόν νά μιλήσωμεν τώρα λεπτομερῶς. Υπό αὐτήν τίν διάταξιν, εἰς τό πρῶτον μέρος τῆς σκηνῆς εἰσέρχονται πάντοτε οἱ ιερεῖς, ὅταν ἐκτελοῦν τά καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας των, ἀλλ' εἰς τό δεύτερον μέρος μπαίνει μόνον ὁ ἀρχιερεύς, μιά φορά τόν χρόνο, καὶ ὅχι χωρίς αἷμα, τό ὅποιον προσφέρει διά τόν ἑαυτόν του καί διά τάς ἐξ ἀγνοίας ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,
Ἄρχιμ. Εὐ. Αντωνιάδου, Άμ. Αλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, "Εκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ").

καί ὁ ἀνθρωπος εἰκόνα τῆς Ἐκκλησίας. Πιό ἀναδιπτικά, κυρίως ναός εἶναι τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ιερό βῆμα ἡ ψυχή του καί θυσιαστήριο ὡνοῦς του. Τό σῶμα, ὡς ναός, λαμπρύνεται μέ τήν πρακτική ἀρετή. Ἡ ψυχή, ὡς ιερό βῆμα, προσφέρει –μέ τήν πνευματική γνώση τῶν κτισμάτων– ὅπη τή δημιουργία στό Θεό. Ὁ νοῦς, ὡς θυσιαστήριο, δέχεται τήν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ καί διατυπώνει, ὅσο τοῦ εἶναι δυνατό, τή θεολογική γνώση πού ἀποκτᾶ.

Ἡ ἔξελικτική πορεία τοῦ ἀνθρώπου μέσα στήν Ἐκκλησία, ὅπως περιγράφεται ἀπό τόν ἄγιο Μάξιμο, ἀποκαλύπτει ἐμμέσως καί τή ζωή τῆς Θεοτόκου μέσα στά Ἀγια τῶν Ἅγιων, ὅπως ἀργότερα τήν περιέγραψε ὁ ἄγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς. Ἡ Θεοτόκος βρισκόταν διαρκῶς στό ἀνώτατο ἄκρο τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ νοῦς της, ὡς θυσιαστήριο, ἦταν ἐνωμένος μέ τό Θεό.

Ἡ πνευματική μας πορεία, μέ ἀρχή τήν πρακτική ἀρετή τοῦ σώματος, πρέπει νά εἶναι προσανατολισμένη πρός τό ἀπρόσιτο ὕψος τῆς Θεοτόκου, προκειμένου καί στά δικά μας πρόσωπα νά βρεῖ ἡ κτίση τόν προορισμό της.

π. Θ.Α.Β.

31 Αύγούστου 2003: ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Κατάθεσις Τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου.

Τίχος: β' – Ἐωθ. ΙΑ΄ – Ἀπόστ.: Ἐβρ. θ' 1-7 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. in' 23-35.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 7 Σεπτεμβρίου, Πρό τῆς Ὑψώσεως.

Ἀπόστολος: Γαλ. σ' 11-18 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. γ' 13-17.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ – ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ, τοῦ ἀγίου Μαξίμου τοῦ Ὄμολογοῦ (εἰσαγωγή – σχόλια: τοῦ πρωτοπρ. Δ. Στανιλοάε), Ἀθῆναι 21990, σσ. 320.

ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ, τοῦ ἀγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων (εἰσαγωγή – σχόλια καθηγ. Γ. Πατρώνου), Ἀθῆναι 21990, σσ. 244.

Η ΑΓΑΠΗ, προσεγγίσεις στὸ μυστήριο τοῦ Θεοῦ ('Ἐπισκόπου Ἀχελώου Εὐθυμίου'), Ἀθῆνα 1994, σσ. 480.

ΕΦΟΔΙΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ, τοῦ πρωτοπρ. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλου, Ἀθῆνα 51993, σσ. 432.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ τῶν πέντε πρώτων αἰώνων, ἐπιλογή κειμένων καθηγ. Γρ. Παπαμιχαήλ (†), Ἐν Ἀθήναις 21962, σσ. 288.

Η ΠΙΣΤΗ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ, ὁρθόδοξη δογματικὴ γιὰ τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο, τοῦ καθηγ. Ἀθ. Δελπκωστόπουλου, Ἀθῆνα 1992, σσ. 204.

«ΠΙΣΤΕΥΩ ΕΙΣ ΕΝΑ ΘΕΟΝ», ματιές στὸ ὄρθόδοξο δόγμα μὲ βάση τὸ ιερό Σύμβολο τῆς Πίστεως, τοῦ καθηγ. Ἀνδρ. Θεοδώρου, Ἀθῆνα 1993, σσ. 304.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ, ἀνάλυση τοῦ «Πιστεύω», τοῦ καθηγ. Ἀθ. Δελπκωστόπουλου, Ἀθῆνα 1992, σσ. 32.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Γιά πρώτη φορά ἔκδιδονται ἀπό τὸν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὰ ἀπαντα τῶν Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων, σέ πλήρη σειρά καὶ μὲ ἀπόλυτη ἐπιστημονική ἐνημέρωσην. Ἡ ἀνεκτίμητη αὕτη πνευματικὴ μας κληρονομιά καὶ ὁ θησαυρός τῆς Ἱερᾶς μας Παραδόσεως δίδονται στὸν καλύτερο ἔκδοσή τους.

Τά κείμενα ἔχουν ἐμπλουτισθεῖ μὲ εἰσαγωγές καὶ πίνακες τῶν χωρίων τῆς Ἅγ. Γραφῆς, τῶν ἀρχαίων Συγγραφέων, καθὼς καὶ πίνακες θεμάτων, ὄνομάτων καὶ πραγμάτων.

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΙΑ

Η ΕΝΟΙΑ ΩΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, φυλλάδιο (Μητροπ. Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱεροθέου).

ΕΝΟΙΑ: Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΝ Τῷ ΜΕΣΩ ΗΜΩΝ (Πρωτοπρ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ).

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: «ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας» (Πρωτοπρ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ).

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθῆνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

* Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Τηλεοπτικού Τύπου: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>